

Prof. Dr. Ahmet Şükrü ESMER

SBF DEKANI PROF. DR. CEVAT GERAY'IN PROF. DR. AHMET ŞÜKRÜ ESMER İÇİN DÜZENLENEN TÖRENDEKİ KONUŞMASI

Hocalarımızın da hocası olan emekli öğretim üyemiz Prof. Dr. Ahmet Şükrü Esmer, binlerce Mülkiyeli'de yoğun emeği geçmiş olan değerli bir bilim adamıydı.

Dış Politika yazarlığıyla bilim adamlığı niteliklerini kişiliğinde uzlaştıran, bunları birbirleriyle bütünleştiren ender aydınlarımızdan biriydi.

Gazeteci, Milletvekili ve Basın-Yayın Genel Müdürü olarak Cumhuriyet dönemini en yakından, en içten ayrıntılarıyla yaşayarak izleyebilmiş ve bunları en dizgeli biçimde değerlendirebilmişti. Siyasal, bilimsel nitelikli uluslararası toplantılardan, gezilerden edindiği birinci el bilgi, gözlem ve deneyimleriyle yalnızca belgeler üzerinde, arşivlerde, kitaplıklarda çalışan yalnızca bir siyasal tarihçi olmaktan kurtulabilmiş, geçmişle bugün, hatta yarın arasında, kuramla yaşam arasında gerçekçi bağlar kurabilmiştir. Bu engin deneyimi ve birikimi bir yanda dersleriyle genç kuşaklara aktarırken, bir yandan da yazılarıyla —özellikle de gazetelerdeki dış politika yazılarıyla— kamuoyunu aydınlatmak, oluşturmak için halkımıza da yansıtmıştır. Prof. Dr. Ahmet Şükrü Esmer, gazete yoluyla halkı eğitmek işlevini yerine getiren örnek bir eğitim adamı, sorumlu bir aydın kişi olmayı başarmıştır.

Yaş sınırını aşması nedeniyle 1969'da öğretim üyeliğimizden emekli olarak ayrıldıktan sonra da bilimsel çalışmalarını, özellikle gazete yazılarını aksatmadan sonuna dek sürdürmekle de sonraki kuşaklara örneklik etmiştir. Bu üstün çalışma azmi, dürüst ve mütevazı yaşamıyla, doğru bildiklerini cesaretle söylemekten, yazmaktan kaçınmaması, yeniliklere, yeni görüşlere açık kalmasını sağlamıştır. Bu nedenledir ki ömrünün yaşlı sayılacak son yıllarında bile "genç görüşlü" olabilmiş, genç kalabilmiştir. Bu yüzdendir ki kalemini doğru bildiği, özdenlikle inandığı görüşlerini ileriye sürmekten savunmaktan kaçınmamış, hatta siyasal iktidarların baskıları karşısında yılmamıştı. O kadar ki, Ulus'taki sütununda Bağdat Paktı'nı eleştiren yazıları üzerine Milli Eğitim Bakanlığı'nın Fakülteden Esmer hakkın-

da işlem yapılmasını istediğini, Fakülte Yönetim Kurulu'nun bu konuda hiçbir işlem yapılmasına gerek olmadığı kararını aldığı öğrenince, Dekan'a 'sizi güç durumda bırakacaksam, hemen istifa dilekçemi verip ayrılırım. Fakat o sütun bana Atatürk'çe emanet edildi. Sağ olduğum, gücüm yettiği sürece Atatürk'ün emanetini koruyacağım" diyecek ölçüde uyarca cesaret gösterebilmiştir.

Sevgili hocamız,

Önünde saygıyla eğildiğimiz şu anda müsterih olabilirsiniz. Atatürk'ün emanetini ömrünün sonuna değin ödün vermeden yürekli biçimde koruyabildin, genç kuşaklara Atatürkçülüğün en anlamlı örneğini dürüst, çalışkan, mütevazı yaşamınla verebildin. Mutluyuz ki emekliliğinden onbir yıl sonra da olsa, Fakültemizin senin için hazırladığı Armağan kitabı, içtenlikle bağlı olduğun Atatürk'e Armağan edilen yayınlarımız arasında sana ölmeden önce sunabildik.

Sevgili hocamız, örnek kişiliğin ve yaşamınla, bilimsel yapıtların ve yazılarıyla yalnızca Mülkiyeliler'in değil, çok önem verdiği gazete okurlarının da kalbinde yerin büyüktür. Bu örnek kişiliğinle Mülkiyeliler'in kalbinde yaşayacaksın.

Ahmet Şükrü Esmer hocamız,

Yaşam doluydu. Yaşamın sürekliliğinin bilincindeydi. Bugün, bir raslantı olarak yıllarca emek verdiği Fakültesinin öğrencilerinin, personelinin ve öğretim üyelerinin, Ankara Üniversitesi Spor Turnuvası'nda Tıp, Eğitim ve Fen Fakülteleriyle maçları vardı. Biraz sonra başlayacak maçlarda, Mülkiye'mizin öğrenci ve mensupları, birer dakikalık saygı duruşunda bulunacaklar ve hocamız için çıkardığımız "Ahmet Şükrü Esmer'e Armağan" dan birer adet rakiplerine vererek hatırasını yaşatacaklar..."

Bir emekli öğretim üyemizi, Siyasi Tarih Profesörü Dr. Ahmet Şükrü Esmer'i uzunca ömrünün en büyük bölümünde hizmet verdiği Fakültemizden sonsuzluğa uğurlarken, O'nun saygıdeğer kişiliği önünde yeniden saygıyla eğiliyoruz.

Prof. Dr. Cevat GERAY

2.1.1982

**PROF. DR. RIFKI SALİM BURÇAK'IN PROF. DR. AHMET ŞÜKRÜ
ESMER İÇİN DÜZENLENEN TÖRENDEKİ KONUŞMASI**

Türk ilim ve irfan hayatına uzun yıllar değerli hizmetlerde bulunmuş bir büyük hocayı kaybetmiş olmanın derin üzüntüsü içindeyiz.

Ömrünü bu ocağa vakfetmiş bu büyük insanın kişiliğini, kendisine çok şeyler borçlu olan en eski öğrencilerinden biri olarak, birkaç cümle içersinde belirtmek ve bu vesile ile içimdeki şükran duygularını dile getirmek istiyorum.

Merhum hocamızın ilk asistanı ben oldum ve sonra onun kürsüsünde ders okutma mazhariyetine eriştim; kendilerini yakından tanıma imkanını buldum.

Profesör Esmer'in bütün öğrencilerince unutulmayacak taraflarından biri onun takrirleri idi. Takrirlerini hiç eksilmeyen bir dikkat ve ilgi ile öğrencilerine dinletme sanatına hakkıyla vakıftı. Derslerini Mülkiye sıralarında benim gibi bütün öğrencileri de daima zevkle ve sürekli bir merakla dinlerdik.

Prof. Esmer'in tahlil ve terkip kabiliyeti üstündü. O, memleketimizdeki Siyasi Tarih öğretimine modern bir muhteva, ayrı bir tad ve çeşni getirmişti. Bu ilim dalı onun dilinde birbirinden ayrı bir takım konular olmaktan çıkar, birbirlerine sıkı sıkıya bağlı bir bütün niteliğine kavuşarak, dinleyenleri peşinden sürükleyip götürürdü. Prof. Esmer bu yönü ile emsalsiz bir hoca idi.

Yüksek vazife duygusu ve sağlam karakteri ile öğrencilerine örnek olmuş, yetiştirdiği binlerce talebe arasından Türk Hariciyesine de bir çok değerli diplomatlar kazandırmıştır.

Üstün bir hoca olmanın yanı sıra dış politika konularında değerli bir yazar ve yorumcu idi. Siyasi Tarihin şaşmaz ölçülerini ve kanunlarını günün meselelerine harikulâde bir maharetle uygulardı. Günlük gazetelerdeki dış politika yorumlarını okuyanlar dünyanın bir takım çetrefil meselelerinin onun kaleminde tam bir açıklığa kavuştuğunu görür ve yazılarının tiryakisi olurlardı. Prof. Esmer bu yanı ile de Türk vatandaşını dünyamızın büyük meseleleri ile devam-

lı temas halinde tutmuş, Türk halkına uzun yıllar hocalık etmiştir. Anadolu'nun en uzak köşelerinde bile hocamızın hayranlarına rastlamışımıdır.

Prof. Esm'er Türkiye'mizin haklarını ve menfaatlerini dışarıya karşı yıllarca vukufuyla savunmuş, milli meselelerimizde Türk devletine bu yolla da önemli hizmetlerde bulunmuştur.

Onun belirgin vasıflarından biri de doğru bildiği şeyi, ne türlü şartlar altında olursa olsun, söyleme cesaretine daima sahip olması idi.

Prof. Esm'er'le Türkiye değerli bir ilim adamını, emsalsiz bir dış politika yorumcusunu, Mülkiye de örnek bir hocasını kaybetmiş bulunuyor. Sevgili hocamızın aziz naaşı önünde yüreklerimiz acı ile dolu olarak tâzimle eğilir, merhuma Cenabıhaktan mağrifet, kederli ailesine ve Mülkiye topluluğuna başsağlığı dilerim.

Prof. Rıfki Salim BURÇAK

20.1.1982

**DOÇ. DR. ÖMER KÜRKÇÜOĞLU'NUN PROF. DR. AHMET ŞÜKRÜ
ESMER İÇİN DÜZENLENEN TÖRENDEKİ KONUŞMASI**

Rahmetli hocamızın hem eski bir öğrencisi, hem de son asistanı olmak şerefini taşıyorum.

Daha geçen hafta kendisine ziyarette bulunmak suretiyle, Hocamızı en son gören Fakülte mensubu olmak da bana nasip oldu sanıyorum. Bundan, şahsi bir teselli payı çıkarıyorum. Ayrılırken yine elini öpmüştüm.

Yine şundan teselli buluyorum ki, bundan birkaç ay önce Hocamız için Fakültemiz bir Armağan kitabı yayınlamıştır ve kendisi bunu sağlığında görebilmiştir. Bu Armağan kitabının hazırlanışında hizmet sunabilmiş olmaktığım, benim için ayrıca bir şeref ve mutluluk kaynağıdır.

Hocamız, yüzyılımızın en kritik bir dönemini, yani I. ve II. Dünya Savaşları ile iki-savaş-arası dönemini bizzat yaşamış; dönemin önde gelen bütün Türk ve yabancı devlet adamlarını tanımış, gerçekten "canlı tarih" diye vasıflandırabilecek bir şahsiyetti.

Hocamız en son gününe kadar günlük dış politika yazılarını ak-satmadı. Yani hem upuzun bir Dün'e sahipti, hem de daima Bugün'ü de ilmin gözüyle *görerek* yaşadı.

Dilerim, O'nun yaşayıp tamamladığı Dün'ünün derinliğinde olmasa bile, uzunluğunca bir Yarın'ımız olsun, hepimizin.

Allah rahmet eylesin der, muhterem ailesine ve Mülkiye camiasına ve bütün meslekdaşlarına sabır ve metanet dilerim.

20.1.1982

Doç. Dr. Ömer KÜRKÇÜOĞLU